

పని యొక్క విలువ

మీరు ఏదైనా పని చేస్తున్నప్పుడు, అంతకు మించి ఏమీ ఆలోచించవద్దు. దానిని ఆరాధనగా, అత్యున్నత ఆరాధనగా భావించండి మరియు ప్రస్తుతానికి మీ జీవితమంతా దానికి అంకితం చేయండి.

— స్వామి వివేకానంద

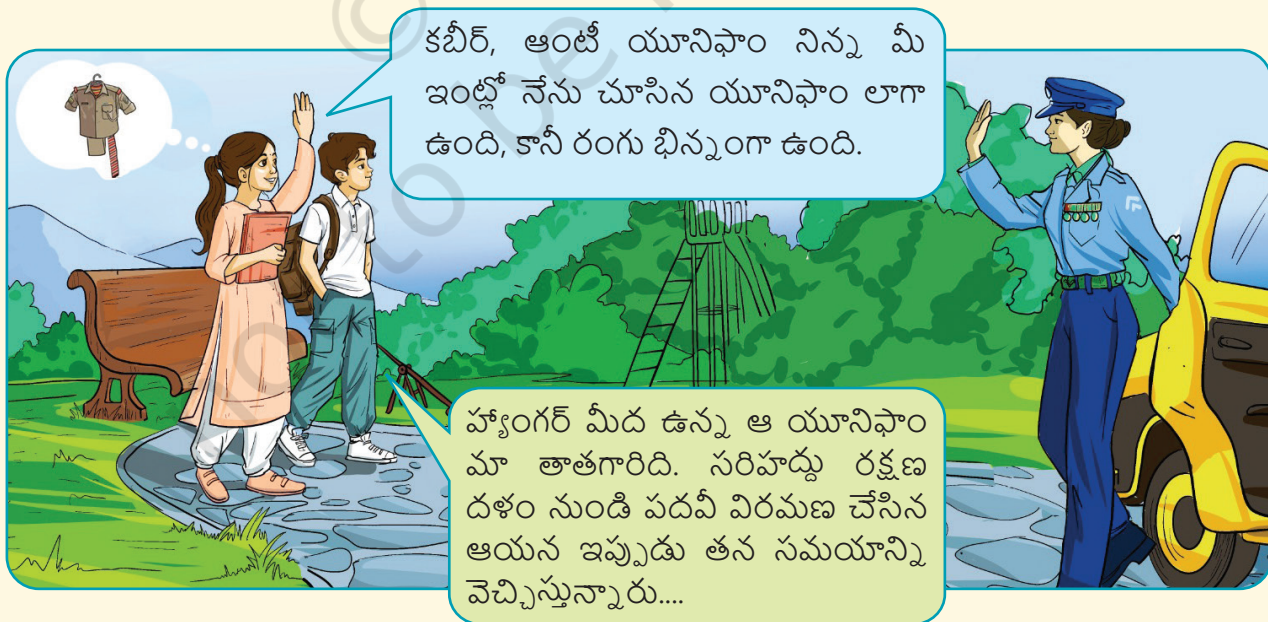
పెద్ద ప్రశ్నలు ?

1. ప్రజలు నిమగ్నమయ్యే వివిధ రకాల కార్యకలాపాలు ఏమిటి?
2. మన రోజువారీ జీవితాలకు వారి సహకారం ఏమిటి?

0681CH13

అను, మరియు కబీర్ పార్కులో ఆడుకుంటుండగా పక్కంటి గీతా ఆంటీ టాక్సీ నుంచి దిగుతున్నప్పుడు చూశారు. ఆమె పని ముగించుకుని ఇంటికి వస్తుండగా యూనిఫాంలో ఉంది. భారత వైమానిక దళంలో ఫైలట్ అయిన ఆమె మొత్తం ఊరికే గర్వకారణం.

... ఇరుగుపొరుగు పిల్లలకు ఉచిత భౌగోళిక తరగతులను అందించడం ...

... మా కూరగాయల తోటను సంరక్షించడం, మరియు ...

... ఇల్లు కోసం పనులు చేస్తూ..

మా తల్లిదండ్రులు యూనిఫాంలు, మరియు ఇతర రెడీమేడ్ దుస్తులు అమ్మే దుకాణం నడుపుతున్నారు. అప్పా పొద్దున్నే బయలుదేరుతాడు, మేము స్కూలుకు బయలుదేరిన తరువాత అమ్మ అతనితో దుకాణంలో చేరుతుంది.

సాధారణంగా మేము పాఠశాల నుంచి ఇంటికి వచ్చేసరికి అమ్మ తిరిగి వస్తుంది. సమాజంలోని మహిళలకు అల్లిక నేర్పే స్వచ్ఛంద సంస్థకు కూడా ఆమె సహకారం అందిస్తుంది.

మా అన్నయ్య రోహన్ గుర్తున్నాడా? అతను నన్ను స్కూలు నుండి తీసుకెళ్లడానికి వచ్చినప్పుడు మీరు అతన్ని కలిశారు. సాఫ్ట్ వేర్ ఇంజనీర్ అయిన అతను కంప్యూటర్ అప్లికేషన్స్ తయారు చేసే కంపెనీలో పనిచేస్తున్నాడు. వారంతాల్లో సమీప కళాశాలలో యువజన అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో చేరిన వారికి కంప్యూటర్ నైపుణ్యాలను బోధించడానికి స్వచ్ఛందంగా ముందుకొచ్చాడు.

వావ్, అను, మన చుట్టూ ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ప్రతిరోజూ చాలా పనులు చేస్తారు!

అవేంట్ అన్వేషిద్దాం

అను, కబీర్ కథలోని వ్యక్తులు ఎలాంటి పనుల్లో నిమగ్నమయ్యారు? వాటిని క్రింద ఇవ్వబడిన పట్టికలో పేర్కొనండి:

కథలో పాత్ర	వారు నిమగ్నమైన కార్యకలాపాలు	

పైన చర్చించిన వాటి వంటి వివిధ రకాల కార్యకలాపాలు రెండు సమూహాలు లేదా వర్గాలుగా విభజించబడ్డాయి: **ఆర్థిక కార్యకలాపాలు** మరియు **ఆర్థికేతర కార్యకలాపాలు**.

ఆర్థిక కార్యకలాపాలు అవి డబ్బును కలిగి ఉంటాయి లేదా పాల్గొన్న పార్టీల కోసం డబ్బు లేదా **డబ్బు విలువకు** బదులుగా నిర్వహించబడతాయి. ఉదాహరణకు, ఒక వ్యాపార వ్యక్తి స్కూలు బ్యాగులను **సంతలో** అమ్ముతున్నాడు, మార్కెట్ లో ఉత్పత్తులను అమ్మే రైతు, ఒక కేసు వాదించి **రుసుము** సంపాదించే న్యాయవాది, ఒక ప్రాంతం నుండి మరొక ప్రదేశానికి సరుకులను రవాణా చేసే ట్రక్ డ్రైవర్, కార్ల తయారీ కర్మాగారంలో పనిచేసే కార్మికులు మొదలైనవి.

ఆర్థికేతర కార్యకలాపాలు అవి ఆదాయాన్ని లేదా సంపదను సృష్టించవు కాని కృతజ్ఞత, ప్రేమ, సంరక్షణ మరియు గౌరవం వంటి భావాల నుండి

సంత: వస్తువులు మరియు సేవల మార్పిడిలో ప్రజలు నిమగ్నమయ్యే ప్రదేశం. ప్రజలు ఇతర వస్తువుల కోసం వస్తువులు మరియు సేవలను మార్పిడి చేయవచ్చు, కాని చాలా మార్కెట్లలో ఇవి డబ్బు కోసం మార్పిడి చేయబడతాయి.

రుసుము: వృత్తిపరమైన సలహా లేదా సేవలకు బదులుగా ఒక వ్యక్తి లేదా సంస్థకు చేసిన చెల్లింపు. ఉదాహరణకు, ఒక వైద్యుడు మరియు న్యాయవాదికి చెల్లించే రుసుము.

డబ్బు విలువ:

ఒక వ్యక్తి ఒక వస్తువు నుండి పొందే ప్రయోజనం ఆధారంగా దానిపై ఉంచే ద్రవ్య విలువ.

చేయబడతాయి. ఉదాహరణకు, తల్లిదండ్రులు కుటుంబానికి ఆహారాన్ని వండడం లేదా తమ పిల్లలకు పాఠశాల పనిలో సహాయపడటం, తాతయ్యలను

ఎడమ నుంచి కుడికి, పై నుంచి కిందికి:

మార్కెట్లో పాఠశాల సంచులను

విక్రయిస్తున్న వ్యాపారవేత్త

రైతులు తమ పంటలను మార్కెట్లో

విక్రయిస్తున్నారు.

ఒక కేసును వాదిస్తున్న న్యాయవాది

ఒక ప్రాంతం నుంచి మరో ప్రాంతానికి

సరుకులను రవాణా చేస్తున్న ట్రక్కు డ్రైవర్

కార్ల తయారీ కర్మాగారంలో పనిచేసే

కార్మికులు

చూసుకునే యువకులు, ఇంటి పునరుద్ధరణకు సహాయపడే కుటుంబ సభ్యులు మొదలైనవి.

ఎడమ నుండి కుడికి:

వంట చేస్తున్న

తల్లిదండ్రులు

కుటుంబం కోసం

తల్లి తన పిల్లలకు

పాఠశాల పనులలో

సహాయం చేస్తుంది

ఎడమ నుండి కుడికి:
తాతయ్యల బాగోగులు
చూసుకుంటున్న యువత
ఇంటి పునరుద్ధరణకు
కుటుంబ సభ్యులు సహాయం
చేస్తారు

అవేంట్ అన్వేషిద్దాం

185వ పేజీలో ఇవ్వబడిన పట్టికలో, మీరు మూడవ ఖాళీ కాలమ్ ను గమనించారా? ఈ కాలమ్ కు 'ఎకనామిక్/నాన్ ఎకనామిక్ యాక్టివిటీ' అని పేరు పెట్టండి. ఇప్పుడు వాటిని కార్యాచరణ స్వభావాన్ని బట్టి వర్గీకరించండి.

అను మరియు కబీర్ కథలో, ఎయిర్ ఫోర్స్ పైలట్ అయిన గీతా ఆంటీ జీతం అందుకుంటుంది. ఆమె దేశానికి సేవ చేస్తుంది మరియు ఆర్థిక కార్యకలాపాలను కూడా నిర్వహిస్తుంది. అను సోదరుడు రోహన్ ఓ సాఫ్ట్ వేర్ కంపెనీలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. వారంతంలో, అతను సమీపంలోని కళాశాల యొక్క యువజన అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో కూడా స్వచ్ఛందంగా పాల్గొంటాడు, అక్కడ అతను యువకులకు కంప్యూటర్ నైపుణ్యాలను బోధిస్తాడు. ఇది ఒక ఆర్థికేతర యాక్టివిటీ.

జీతం:
యజమాని
సాధారణంగా ఉద్యోగికి
నెలవారీగా చెల్లించే
స్థిరమైన చెల్లింపు.

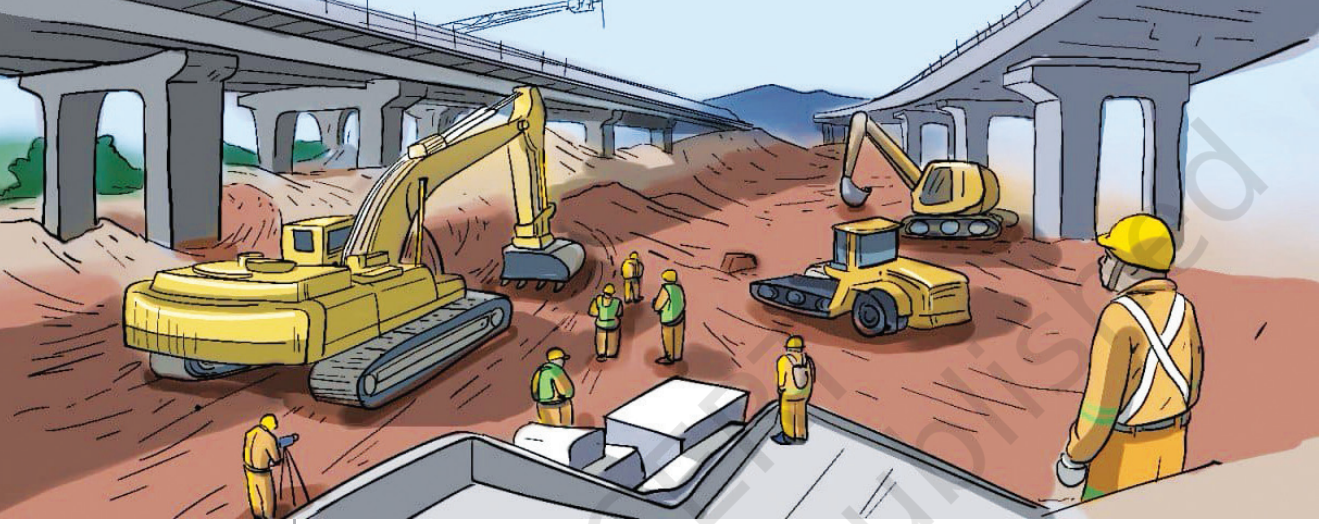

దాని గురించి ఆలోచించండి

- ' కబీర్ తాతగారు స్వచ్ఛందంగా ఇరుగుపొరుగు పిల్లలకు ఉచితంగా బోధిస్తున్నప్పుడు, అది ఆర్థిక కార్యకలాపమా లేక ఆర్థికేతర కార్యకలాపమా? పాఠశాలలో మీకు బోధించే మీ ఉపాధ్యాయుల నుండి ఇది ఎలా భిన్నంగా ఉంటుంది? మీ సహవిద్యార్థులతో చర్చించండి.
- ' మీకు మరియు మీ కుటుంబానికి ముఖ్యమైన కొన్ని ఆర్థికేతర కార్యకలాపాలు ఏమిటి? అవి ఎందుకు విలువైనవి?

ఆర్థిక కార్యకలాపాల రకాలు

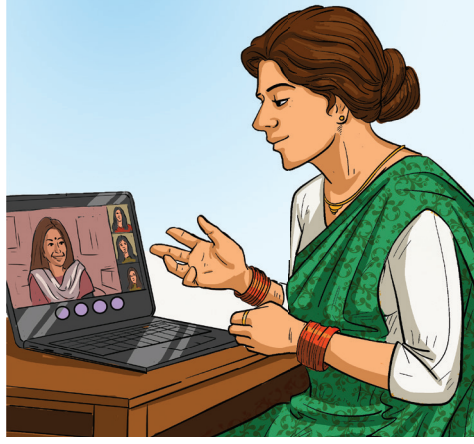
కమలాపూర్ గ్రామంలోని అత్తగారింటికి వెళ్లాలని కావ్య ఉత్సాహపడింది. మార్గమధ్యంలో గ్రామానికి సమీపంలో హైవే నిర్మిస్తుండటాన్ని గమనించి నిర్మాణ స్థలం కార్యకలాపాలతో కిటకిటలాడింది. ఎక్స్కవేటర్లు, బుల్డోజర్లు వంటి పెద్ద యంత్రాలను ప్రత్యేక సాంకేతిక నిపుణులతో ఆపరేట్ చేస్తున్నారు. ఈ కొత్త రహదారి సమీప పట్టణానికి ప్రయాణ సమయాన్ని ఐదు గంటల

నుండి కేవలం రెండు గంటలకు తగ్గిస్తుంది. హైవే సిద్ధమైన తర్వాత అత్తగారిని ఎక్కువగా చూడొచ్చని, అక్కడికి వెళ్లడానికి తక్కువ సమయం పడుతుందని కావ్య భావించింది. ఈ ఆలోచనతో సంతోషించిన కావ్య అత్తను పలకరించడానికి, రుచికరమైన జిలేబీలు తినడానికి పరిగెత్తింది. అప్పుడే పని ముగించుకుని ఇంటికి వచ్చిన కావ్య మేనమామ వీరితో చేరాడు. అతను ఒక నిర్మాణ సంస్థలో సాంకేతిక నిపుణుడు మరియు బుల్డోజర్లు నడుపుతున్నాడు. అతను తన సేవలకు నెలవారీ జీతం అందుకుంటున్నాడు.

మరుసటి రోజు కావ్య అత్త ఉదయాన్నే నిద్రలేచి ఇంటి పనులు ముగించుకుని పనికి బయలుదేరింది. గ్రామ పోస్టాఫీస్లో ఉద్యోగం చేస్తున్న ఆమెకు నెలనెలా జీతం ఇస్తున్నారు. సాయంత్రం ఆఫీసు పని అయిపోయాక ఆన్లైన్ క్లాసులు నిర్వహిస్తూ విద్యార్థులకు స్కూల్ పరీక్షలకు

సిద్ధం అవుతున్నారు. ఆమె ఈ తరగతులకు వారపు రుసుము తీసుకుంటుంది.

వారాంతంలో కావ్య తన అత్తతో కలిసి రుచికరమైన మామిడి పండ్లను తినడానికి స్థానిక మామిడి తోటకు వెళ్లింది.

అక్కడ సాహిల్ అనే వ్యవసాయ కూలీ ట్రాక్టర్ ను ఉపయోగించి సమీపంలోని ఓ రైతు పొలాన్ని దున్నుతున్నాడు. అతను తన కృషికి రోజువారీ వేతనం సంపాదిస్తాడు. తన పనికి కొంత మొత్తాన్ని నగదు రూపంలో, మిగిలిన మొత్తాన్ని సమాన విలువ గల మామిడి పండ్ల రూపంలో పొందుతాడు. తన పనిలో భాగంగా తనకు లభించే మామిడి పండ్లను చెల్లింపు రకంగా పిలుస్తారు.

వేతనం:

నిర్దిష్ట కాలానికి
యజమాని
కార్మికుడికి
చెల్లించే
చెల్లింపు.

**చెల్లింపు
రకంలో:**

అందుకున్న
నగదు రహిత
చెల్లింపు.

దాని గురించి ఆలోచించండి

ఈ రోజు మీరు ఇంటి నుండి పాఠశాలకు వెళుతున్నప్పుడు, ప్రజలు నిమగ్నమైన వివిధ ఆర్థిక కార్యకలాపాలను మీరు గుర్తించుకోగలరా? ఆ వ్యక్తులకు ఏ విధాలుగా వేతనం లభిస్తుందని మీరు అనుకుంటున్నారు?

మనం ఇప్పుడు అర్థం చేసుకున్నట్లుగా, ఆర్థిక కార్యకలాపాలు అంటే డబ్బు పరంగా విలువ ఉన్నవి. ఆర్థిక కార్యకలాపాలు కూడా ఏదో ఒక వస్తువును మరొక రూపంలోకి మార్చే ప్రక్రియ యొక్క ప్రతి దశలోనూ విలువను జోడిస్తాయి. దీన్నే విలువ జోడింపు అంటారు.

దీన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి కావ్య తండ్రి రాజేష్ ఉదాహరణ తీసుకుందాం.

రాజేష్ అనే ఒక వడ్రంగి ఫర్నిచర్ తయారీ కోసం సమీపంలోని మార్కెట్ నుంచి రూ.600కు కలప కొనుగోలు చేస్తాడు.

ఫర్నిచర్ తయారీకి ప్రత్యేక సాధనాలు, ఇతర సామగ్రిని ఉపయోగిస్తాడు ఉపయోగిస్తాడు.

రాజేష్ ఒక కుర్చీని మార్కెట్ లో రూ.1,000కు విక్రయిస్తాడు.

కుర్చీకి కలప ఖరీదు రూ.600. కాబట్టి, మిగిలిన ₹ 400 (₹ 1,000 – ₹ 600) దేనికి? రాజేష్ నైపుణ్యం, సమయం, శ్రమకు ఉన్న ఆర్థిక విలువే ఆ కుర్చీని తయారు చేయడానికి దోహదపడింది. రాజేష్ కలపను ఫర్నిచర్ గా మార్చడం ద్వారా దానికి విలువను జోడించాడు. కలప కొనడం నుండి కుర్చీని అమ్మడం వరకు, ఈ కార్యకలాపాలు చెల్లింపును కలిగి ఉంటాయి. అందువల్ల అవి ఆర్థిక కార్యకలాపాల్లో భాగం.

అవేంట్ అన్వేషిద్దాం

ద్రవ్య విలువను సృష్టిస్తుందని మీరు భావించే కార్యకలాపాలు/వృత్తులకు యెదురుగా ✓ పెట్టండి. చివర్లో ఖాళీ వరుసలకు మీరు రెండు కార్యకలాపాలు మరియు డబ్బుకు సంబంధించిన విలువ సృష్టి యొక్క ఉదాహరణలను జోడించగలరా?

యాక్టివిటీ / వృత్తి	డబ్బు సంబంధిత విలువ సృష్టికి ఉదాహరణ
1. బేకర్	
2. లైలర్	
3. ట్రాక్టర్ రిపేర్ చేస్తున్న రైతులు	
4. డాక్టర్	
5. తల్లిదండ్రులు తమ కుటుంబానికి విందు వండిపెట్టారు	
6. శాస్త్రవేత్త	
7. అనారోగ్యంతో ఉన్న తాతయ్యను చూసుకునే వ్యక్తి	
8.	
9.	

ఆర్థికేతర కార్యకలాపాల ప్రాముఖ్యత

ఆర్థికేతర కార్యకలాపాలలో డబ్బు ఉండకపోవచ్చు, కానీ అవి సృష్టించే విలువ మన జీవితంలో ముఖ్యమైనది.

సేవా: నిస్వార్థ సేవ

దేవాలయాలు, గురుద్వారాలు, మసీదులు, చర్చిలు వంటి అనేక ప్రదేశాలలో మనం సేవను చూస్తాము. ఉదాహరణకు, గురుద్వారాలలో లంగర్లు లేదా సామూహిక వంటశాలలు ప్రతి సందర్శకుడికి ఉచితంగా ఆహారాన్ని అందిస్తాయి. ఈ అభ్యాసాలు మనకు ఉన్నదాని పట్ల సంతృప్తి మరియు

కృతజ్ఞతా భావాన్ని పెంపొందిస్తాయి మరియు అవి ప్రతిఫలంగా ఏమీ ఆశించకుండా సమాజానికి దోహదపడే ఒక మార్గం.

భక్తులకు ప్రసాదం పంపిణీ చేస్తున్న ఆలయం

గోల్డెన్ సెంపుల్ వద్ద లంగర్

స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్

వన మహోత్సవం

కమ్యూనిటీ భాగస్వామ్యం యొక్క బలం

మన పరిసరాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవడానికి భారతీయ పౌరులందరి సమిష్టి కృషిపై స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్ ఆధారపడి ఉంటుంది. వ్యక్తిగతంగా, మేము మా ఇళ్లను మరియు చుట్టుపక్కల ప్రాంతాలను శుభ్రంగా ఉంచుతాము. వీధులు, రోడ్లు, పార్కులు, ఇతర బహిరంగ ప్రదేశాలు లేదా కమ్యూనిటీ ప్రాంతాలను శుభ్రం చేయడానికి ప్రజలు కలిసి వచ్చారు. ఇల్లు, ఇరుగుపొరుగు, సమాజం మరియు దేశం కలిసి, ఈ ప్రయత్నాలు శుభ్రతకు దారితీస్తాయి.

సమిష్టి సమాజానికి మరో ఉదాహరణ భారతదేశంలో వన మహోత్సవ్ (అడవుల పండుగ) వేడుకలో పాల్గొనడం చెట్ల విలువ మరియు అడవుల సంరక్షణ గురించి అవగాహన పెంపొందించడం. ఈ చొరవ చెట్ల పెంపకం డ్రైవ్ ల కోసం కమ్యూనిటీ సభ్యులను ఏకతాటిపైకి తెస్తుంది.

దాని గురించి ఆలోచించండి

- ' భారతదేశంలోని అనేక కమ్యూనిటీలు కమ్యూనిటీ భాగస్వామ్యాన్ని కలిగి ఉన్న ఇలాంటి పద్ధతులను కలిగి ఉన్నాయి. మీ పాఠానికి చెందిన కొందరిని మీరు గుర్తించగలరా?
- ' భారతదేశంలో మనం అనేక పండుగలను జరుపుకుంటాం. ఈ సమయంలో పండుగలు, వివిధ కార్యకలాపాలను నిర్వహించడానికి ప్రజలు గుమిగూడుతారు. వారు కలిసి పదేసాన్ని అలంకరిస్తారు మరియు వారు వండిన ఆహారాన్ని పంచుకుంటారు. ఇవి ఆర్థికేతర కార్యకలాపాలేనా? వాటికి ఇంకా విలువ ఉందని మీరు ఎందుకు అనుకుంటున్నారు?
- ' మీ పాఠశాల ద్వారా లేదా మీ ప్రాంతంలో చేపట్టబడ్డ కమ్యూనిటీ కార్యక్రమాలను మీరు గుర్తించగలరా? ఈ కార్యక్రమాల సమయంలో మీరు ఏమి గమనించారు?

మనం ముందుకు వెళ్ళే ముందు...

- ఈ అధ్యాయంలో, మనం ఆర్థిక మరియు ఆర్థికేతర కార్యకలాపాల గురించి నేర్చుకున్నాము.
- ఆర్థిక కార్యకలాపాలు సృష్టించే విలువ జోడింపు గురించి కూడా మనం తెలుసుకున్నాము.
- ఆర్థికేతర కార్యకలాపాలు సామాజిక సంక్షేమం, వ్యక్తిగత శ్రేయస్సు మరియు మొత్తం జీవన నాణ్యతను పెంచడానికి ఎలా దోహదం చేస్తాయో మనం అర్థం చేసుకున్నాము.

ప్రశ్నలు, కార్యకలాపాలు మరియు ప్రాజెక్టులు

1. ఆర్థిక కార్యకలాపాలు ఆర్థికేతర కార్యకలాపాలకు ఎలా భిన్నంగా ఉంటాయి?
2. ప్రజలు ఎలాంటి ఆర్థిక కార్యకలాపాల్లో పాల్గొంటారు? ఉదాహరణలతో వివరించండి.
3. సమాజ సేవా కార్యక్రమాల్లో నిమగ్నమైన వ్యక్తులకు ఎంతో విలువ ఉంటుంది. ఈ ప్రకటనపై కామెంట్ చేయండి.
4. వివిధ ఆర్థిక కార్యకలాపాలకు ప్రజలకు పరిహారం అందించే వివిధ మార్గాలు ఏమిటి? కొన్ని ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.

నూడుల్స్

సామాజిక అన్వేషణ: భారతదేశం మరియు వెలుపల
మన చుట్టూ ఉన్న ఆర్థిక జీవితం

194

*'నూడుల్స్' అనేది 'నోట్స్ అండ్ డూడుల్స్' కు మా సంక్షిప్త రూపం!

